

Jaar **2009**
Afdeling **1**
Nummer **484**
Publicatiedatum **4 september 2009**

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen van de raadsleden de heer D.B. Sajet en mevrouw H.J.T. Willemse van 4 juni 2009 inzake de Hortus Botanicus van de Vrije Universiteit.

Amsterdam, 28 augustus 2009

Aan de gemeenteraad

Inleiding.

De Hortus Botanicus van de Vrije Universiteit is een mooi klein parkje op het Universiteitsterrein van de Vrije Universiteit. Het is een oase in een stenige omgeving. In het kader van het startbesluit Kenniskwartier op de Zuidas is vanuit de Vrije Universiteit onder meer in de stadsdeelraad van Zuideramstel recentelijk naar voren gebracht dat zij plannen heeft de Hortus Botanicus af te stoten. Dit afstoten staat in relatie tot de vernieuwings- en uitbreidingsplannen van zowel de Vrije Universiteit als van het VU medisch centrum, welke verwoord staan in een Masterplan.

De Hortus Botanicus van de Vrije Universiteit ligt achter het VU medisch centrum. De Hortus bestaat uit een buitengedeelte en een aantal kassen. De Hortus heeft een belangrijke botanische waarde en beheert belangrijke onderdelen van de Nationale Plantencollectie alsook beschikt zij over de enige Nederlandse Penjing-collectie en een bonsai collectie, een schenking van een voormalige Floriade directeur.

De Hortus Botanicus wordt zowel door buurtbewoners, als door patiënten en bezoekers van het VU medisch centrum en studenten van de Vrije Universiteit, als door plantenliefhebbers binnen en buiten Amsterdam graag bezocht. De aanwezigheid van de Hortus Botanicus trekt een groot aantal bezoekers naar dit vrij eenzijdige en stenige deel van Buitenveldert. Er zijn vijf vaste medewerkers aan de Hortus verbonden, maar het meeste werk wordt gedaan door dertig vrijwilligers. Daarnaast biedt de Hortus reïntegratieprojecten en werken er mensen via de reclassering.

De Hortus Botanicus bevindt zich op eigen grond van de Vrije Universiteit. De Hortus zelf maakt formeel geen onderdeel uit van het startbesluit Kenniskwartier, waarvoor het stadsdeel het besluitvormend orgaan is. Vanuit de stadsdeelraad is wel unaniem een motie aangenomen die het Dagelijks Bestuur oproept om alles in het werk te stellen de Hortus op de huidige plaats te behouden en in de planvorming met de unieke functie rekening te houden. Het vigerende bestemmingsplan biedt geen bebouwingsmogelijkheid van de locatie waar de Hortus is gelegen.

Zoals bekend hecht de fractie van de PvdA zeer aan kleinschalig groen in de bebouwde omgeving. Het mooi en op ontmoeting ingerichte groen om de hoek compenseert als het ware voor bewoners en medewerkers van bedrijven het afwezige privé-groen. De raadsnotitie Postzegelparkjes die de fractie van de PvdA begin 2007 heeft ingediend benadrukt het belang van een netwerk van dit soort kleinschalige groene ontmoetingsplekken die net als deze Hortus verschillende functies tegelijk in zich kan bergen.

Gezien het vorenstaande hebben vragenstellers op 4 juni 2009, namens de fractie van de PvdA, op grond van artikel 45 van het Reglement van orde voor de raad van Amsterdam de volgende schriftelijke vragen tot het college van burgemeester en wethouders gericht:

1. Is het college bekend met het Masterplan van de Vrije Universiteit en het VU medisch centrum?

Antwoord:

Door zowel de VU als de VU-MC wordt op dit moment een visie opgesteld naar toekomstig gebruik en ontwikkeling van desbetreffende terreinen.

De VU heeft een haalbaarheidsonderzoek voor nieuwbouw uitgevoerd en werkt samen met de gemeente aan de uitwerking hiervan. In dat kader is ook onlangs door het college op 17 maart 2009 een positief advies genomen in zake het zgn. startbesluit Kenniskwartier en zijn afspraken tussen gemeente en VU over met name grondtransacties en vastgoedontwikkeling vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst. Deze Samenwerkingsovereenkomst is van toepassing op huidige en toekomstige VU-gronden, en niet op het terrein van de Hortus, welke op het terrein van VU-MC is gelegen.

De VU-MC heeft onlangs intern een concept Masterplan afgerond dat ambtelijk ter bespreking is voorgelegd aan de gemeentelijke projectgroep ter afstemming van de projecten waar VU en gemeente samen aan werken. In dit concept Masterplan is een zorgtuin opgenomen met de verplaatste Hortus.

2. In welk stadium van besluitvorming bevindt zich dit Masterplan bij de Vrije Universiteit?

Antwoord:

Voor de VU is er dus nog geen sprake van een Masterplan maar een haalbaarheidsonderzoek. De hierbij behorende Samenwerkingsovereenkomst is aan het college op 30 juni 2009 voorgelegd onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeenteraad na het reces.
Over het concept Masterplan van de VU-MC, waar ook de Hortus in is gelegen is nog geen besluitvorming geweest. In het concept Masterplan VU-MC komt de publieksfunctie van de Hortus terug in het gebied van VU-MC.

3. Op welke wijze is het stadsdeel of de gemeente hier bij betrokken?

Antwoord:

Het stadsdeel maakt onderdeel uit van de gemeentelijke projectgroep en is op die manier betrokken bij de plannen.

4. Op welk moment en op welke aspecten is menings- of besluitvorming hierover van de kant van het college aan de orde c.q. is er al een mening van het college over dit Masterplan? Zo ja, wat is die mening?

Antwoord:

Aangezien de Hortus op eigen terrein van VU-MC is gelegen zal besluitvorming niet via de gemeente lopen.

5. Deelt het college de mening van vragenstellers dat de functie en de botanische collecties van de Hortus Botanicus van zodanige landelijke, stedelijke en stadsdeel waarde zijn dat deze op deze plek gehandhaafd moeten blijven?

Antwoord:

Door de VU is aangegeven dat de Hortus in het verleden een drietal functies heeft gekend:

1. de wetenschappelijke functie;
2. het beheer van de zadencollectie;
3. de functie van de Hortus als publiekstrekker voor omwonenden, patiënten en medewerkers VU-MC en vele andere geïnteresseerden.

Op dit moment onderzoekt de VU wat de huidige waarde van deze drie functies is. Een nader onderzoek naar waarden en eventuele alternatieven moet de mogelijkheden uitwijzen. In de loop van 2009 wordt dat onderzoek afgerond. Op basis daarvan zal de VU de afweging maken om de wetenschappelijke en zadenfuncties te beëindigen of te verplaatsen. Daarover nemen ze ook contact op met het actiecomité VU Hortus.

De VU heeft aangegeven dat ze proberen in het Masterplan weer ruimte voor groen te ontwikkelen voor de belevingswaarde. Het VU-MC is van plan om de bezoekersfunctie van de Hortus te behouden door deze met de gebiedsontwikkeling van het Masterplan te integreren. Het concept Masterplan van de VU-MC gaat uit van een zorgtuin met plantenkas.

De gemeente hecht zeker waarde aan het behoud van de Hortus binnen het gebied, met name de publieksfunctie. Voor de waarde van de wetenschappelijke functie en het beheer van de collectie moet het onderzoek van de VU worden afgewacht. De Hortus in stadsdeel Centrum is eventueel bereid planten over te nemen.

6. Zo ja, welke middelen heeft het college beschikbaar om te stimuleren dat deze tuin, die zoveel botanische en belevingswaarde in zich heeft toch gehandhaafd blijft en is het college bereid deze middelen in te zetten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Daar het eigen grond betreft zijn de juridisch middelen om de huidige tuin te handhaven beperkt, in die zin dat alleen via een bestemmingsplan ander gebruik kan worden tegengegaan. In dat kader kan wel via het bestemmingsplan een zorgtuin als functie worden afgedwongen. Daarnaast kan het bestuur via haar reguliere overleggen met VU en VU-MC aandacht vragen voor de Hortus, met name wanneer het Masterplan VU-MC aan de orde is.

De gemeente heeft op dit moment geen gelden beschikbaar om bij te dragen aan de handhaving van de Hortus VU. De gemeente heeft geen subsidierelatie met de Hortus VU zoals met de Hortus Centrum.

Burgemeester en wethouders van Amsterdam

H. de Jong, secretaris

M.J. Cohen, burgemeester